

PKM kiadványok 2.

BANKSZÁMLÁK ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

Lakossági tájékoztató kiadvány

Készítette a Gazdasági Versenyhivatal, a Magyar Nemzeti Bank
és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete szakértőiből álló

Pénzügyi Kultúra Munkacsoport

2013. március

TARTALOMJEGYZÉK

Köszöntő

1. Miért érdemes bankszámlát nyitni?

2. Bankszámla használat

- 2.1. Melyik banknál nyissunk számlát?
- 2.2. A bankszámlanyitás menete
- 2.3. A bankszámla tipikus költségei
- 2.4. Mire használhatjuk a bankszámlát?
- 2.5. A bankszámlához kapcsolódó egyéb fizetési módok
- 2.6. Rendkívüli helyzetek kezelése
- 2.7. Utalás az unión belül, SEPA
- 2.8. Tájékozódjunk a bankszámlánkról!
- 2.9. Mikor érdemes számlacsomagot vagy bankot váltani?

3. Kártyavilág

- 3.1. Mire használhatók a bankkártyák?
- 3.2. A kártyaválasztás szempontjai
- 3.3. Néhány hasznos tanács a biztonságos bankkártya használathoz
- 3.4. Hogyan használjuk bankkártyánkat internetes vásárlásra?
- 3.5. Bankkártya használata külföldön

4. Pay Pass

5. Pénzügyeink intézése az internet és mobiltelefon segítségével

- 5.1. Internetes bankolás
- 5.2. Milyen mobiltelefonhoz kapcsolódó banki szolgáltatások léteznek?

KÖSZÖNTŐ

A pénzzel kapcsolatos döntések végigkísérik életünket, és részét képezik mindennapjainknak. Bármelyik szakaszában járunk is életünknek, mindenképp érdemes elgondolkodni azon, hogy pénzügyeink intézése során milyen előnyökkel járhat, ha rendelkezünk bankszámlával.

A bankszámla ma már a napi élet velejárója. Elegendő csupán arra gondolni, hogy legtöbbször a munkabérek, ösztöndíjak, sőt a nyugdíjak jelentős része sem borítékban, készpénzben érkezik, hanem bankszámlára történő átutalással. A bankszámlához kapcsolódó bankkártya, illetve más elektronikus fizetési eszköz (internet-, mobil bankolás) révén pedig készpénz használata nélkül kényelmesen intézhetjük pénzügyeinket.

Annak érdekében, hogy megkönnyítsük a döntést és az eligazodást, a Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja (GVH VKK), a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Pénzügyi Kultúra Központja és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) szakmai közreműködésével állítottuk össze ezt a tájékoztató kiadványt. Célunk, hogy hiteles és elfogulatlan képet adjunk a bankszámla, bankkártya és az ezekhez kapcsolódó internetes és mobiltelefon alapú fizetési módokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról. Reméljük, hogy kiadványunk segítséget jelent abban, hogy a legjobb döntést hozhassák meg a „láthatatlan pénz” világában is.

1. MIÉRT ÉRDEMES BANKSZÁMLÁT NYITNI?

A bankszámlaszerződésben a **bank¹ arra vállal kötelezettséget**, hogy

- a számlára érkező pénzt kezeli és nyilvántartja,
- a számláról kifizetéseket és átutalási megbízásokat teljesít,
- a számlatulajdonost a számlája javára és terhére írt összegekről valamint a számla egyenlegéről értesíti.

Számunkra miért előnyös? Azért, mert ...

- a bankszámla segítségével fizetési forgalmunkat könnyen, kényelmesen intézhetjük.
- a bankszámlán tartott pénzhez bármikor hozzáférhetünk, és általában csekély mértékben ugyan, de még kamatozhat is.
- pénzünk biztonságban van: nem szükséges készpénzt magunkkal hordani, így azt ellopni sem tudják tőlünk. Arról nem is beszélve, hogy egy esetleges betörés esetén a biztosító a lakásban tartott nagyobb összegű készpénzt (intézménytől függően általában 20-50 ezer Ft felett) nem is téríti meg!
- a bankkártya ellopása/elvesztése esetére számos biztonsági lehetőség áll rendelkezésünkre (pl. megfelelő PIN kód, napi limit, stb.), mellyel megakadályozható, hogy illetéktelenek hozzáférjenek a számlán lévő pénzhez.
- Biztonságot jelent az is, hogy a pénzügyi intézmények működését szigorú törvények szabályozzák, és külön hatóság felügyeli². A betétbiztosítási rendszer pedig garantálja a bankszámlán lévő pénz visszafizetését.

Magyarországon a betétbiztosítási rendszer intézménye az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA), amelyhez a bankok, takaré- és hitelszövetkezetek, valamint lakástakarék-pénztárak **kötelesek** csatlakozni. Az OBA alapvető feladata a **kártalanítás**, így meghatározott feltételek fennállása esetén, ha a bank esetleg nem tudná visszafizetni a nála elhelyezett pénzt, akkor **jelenleg 100 ezer eurónak megfelelő összeg (kb. 28-30 millió forint)** erejéig az OBA erre garanciát vállal. Bővebb információért katt a www.oba.hu címre.

¹ Bankszámlavezetést csak az arra engedéllyel rendelkező pénzforgalmi szolgáltatók (pl. bank, takarékszövetkezet) nyújthatnak, melyeket az egyetemes érdek kedvéért összefoglalóan bankoknak nevezünk.

² Ez az intézmény a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, amelynek honlapján (www.pszaf.hu) sok hasznos információ található az egyes pénzügyi szolgáltatásokról.

2. BANKSZÁMLA HASZNÁLAT

2.1. Melyik banknál nyissunk számlát?

A szolgáltató választásnál a család/ismerősök ajánlása mellett elsődleges szempont, hogy magunk is gondoljunk végig néhány dolgot, és nézzünk utána, mely bankok kínálják a számunkra szükséges szolgáltatást, és milyen feltételekkel.

A mérlegelendő főbb szempontok a következők:

- **Mire akarjuk használni a számlát?**

Nem mindegy ugyanis, hogy mekkora összegek és milyen rendszerességgel érkeznek a számlára, hányszor veszünk fel készpénzt, akarunk-e és milyen gyakran átutalni, szeretnénk-e bankkártyát, jobban szeretjük-e a személyes ügyintézést vagy inkább az interneten akarunk bankolni stb.?

- **Mit kínálnak a bankok?**

A bankok a bankszámlához kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokkal (pl. netbank) a tipikus ügyféligényekre alakítva különböző szolgáltatás-csomagokat kínálhatnak. A bankszámlaszerződés megkötése előtt érdemes tájékozódni arról, hogy a kiválasztott számlacsomagnak része-e a számunkra szükséges kiegészítő szolgáltatás vagy annak igénybevételére csak külön szerződés megkötésével van mód. Ezekről az egyes banki honlapokon, a bankfiókban és/vagy telefonos ügyfélszolgálatokon keresztül, valamint a PSZÁF honlapján (www.pszaf.hu) tájékozódhatunk.

- **Milyen költségek kapcsolódnak a bankszámlahasználathoz?**

A bankszámla megnyitásán túl a bankszámla és a hozzá kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások használatához számos költség kapcsolódik, mely a döntésünket nagymértékben befolyásolhatja. Ezekről bővebben a 2.3. fejezet foglalkozik.

- **Milyen az adott bank elérhetősége?**

A bankfiókok, bankjegykiadó automaták közelségét és számát, valamint a fiókok nyitvatartási idejét is érdemes mérlegelni. Legalább ennyire fontos, hogy elérhetők-e a banki szolgáltatások elektronikusan is, pl. interneten, mobiltelefonon vagy call-centeren keresztül. Ezek a szolgáltatások biztosítják, hogy bankügyeink intézéséhez ne kelljen bemenni a fiókba, és azokat a hét minden napján, akár 24 órában is intézhessük.

A választásban, összehasonlításban segíthet a PSZÁF Bankszámlaválasztó programja, amely az alábbi elérhetőségen található: <http://www.pszaf.hu/fogyasztoknak/alkalmazasok/szvp>

2.2. A bankszámlanyitás menete

Ha sikerült dönteni...

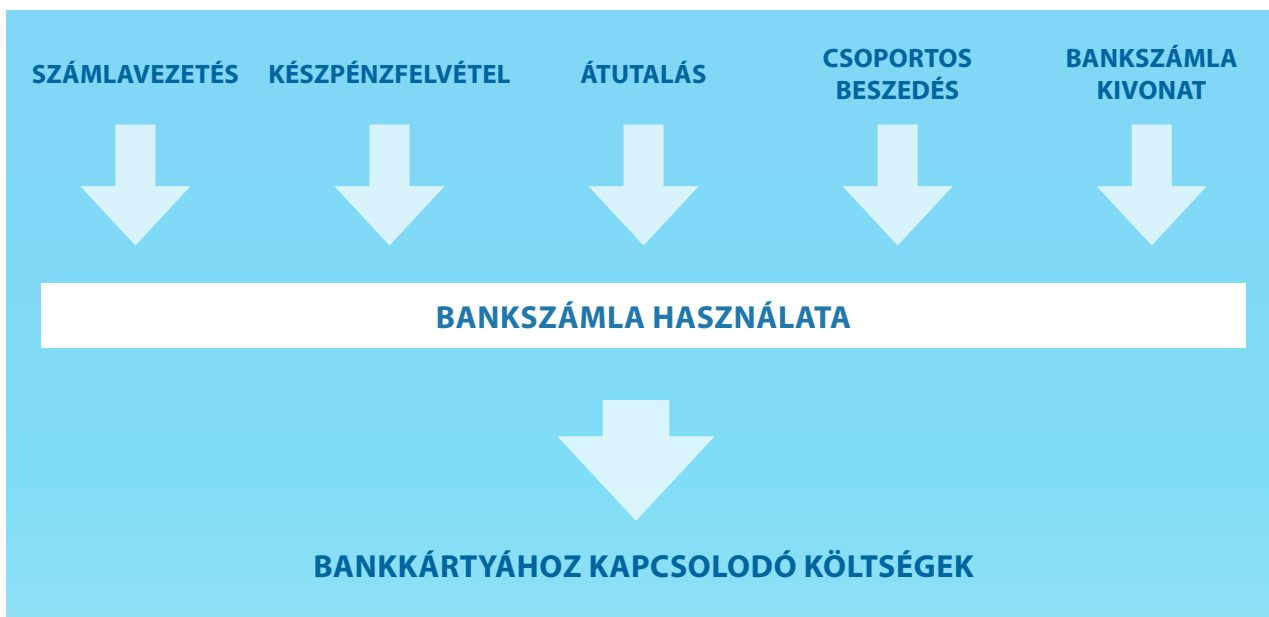
- Első alkalommal mindenképpen személyesen kell bemenni a kiválasztott bank valamelyik fiókjába, hogy a szükséges dokumentumokat (bankszámlaszerződést, stb.) kitöltsük és aláírjuk.
- Számlanyitás során igazolni kell a személyazonosságunkat, ezért vigyük magunkkal a szükséges okmányokat (személyigazolványt és lakcímkártyát)! A szükséges okmányok köréről érdemes előzetesen telefonon tájékozódni. Érdemes tisztában lenni azzal is, hogy kiskorúak esetében csak szülői beleegyezéssel lehet számlát nyitni.
- Az ügyintéző rendszerint aláírásmintát is kér, amely biztosítja, hogy csak mi rendelkezessünk a bankszámla felett. Ha bankkártyát is igénylünk, akkor a kártyán tárolt adatok (pl. név, kártyaszám, érvényesség, stb.), valamint PIN-kódunk (titkos személyi azonosító számunk) és/vagy az aláírásunk segítségével kell azonosítani magunkat a későbbi műveletek során.
- Már a bankszámlánk nyitásakor is megjelölhetünk olyan személy(eke)t, aki(k) jogosultak lehet(nek) a bankszámlánk felett rendelkezni, azaz meghatalmazást adhatunk számára egy vagy több művelettípus/szolgáltatás igénybevételére a bankszámlánkon.
- A számlanyitás eredményeként kapunk egy bankszámlaszámot, ami egyedi módon jelöli bankszámlánkat, és amelyet minden számlaműveletnél pontosan fel kell tüntetni.
- Amennyiben a számlánk felett interneten keresztül is szeretnénk rendelkezni az intézmény ehhez belépési kódokat biztosít. Az interneten keresztül elérhető szolgáltatások (pl. állandó átutalási megbízások, betétlekötés/feltörés) köréről érdemes a számla megnyitásával egyidejűleg tájékozódni.
- Számos intézmény működtet telefonos ügyfélszolgálatot, melyek sok esetben 24 órán keresztül hívhatóak, így telefonon keresztül is végezhetünk műveleteket, kérhetünk információt, szükség esetén pedig letilthatjuk bankkártyánkat, illetve tájékoztatást kérhetünk ennek módjáról. Számlanyitáskor érdemes érdeklődni a telefonon történő ügyintézés menetéről is.

2.3. A bankszámla tipikus költségei

A bankszámlához kapcsolódó szolgáltatásokért a bank általában díjat számít fel. A bankszámla fenntartásával kapcsolatos költségekről, díjakról a bankok kötelesek tájékoztatni az ügyfeleket a fiókokban hozzáférhető ún. kondíciós listákban. A kondíciós listákat számos intézmény a honlapján is közzéteszi.

Megkönnyíti a tájékozódást a PSZÁF honlapján található ingyenes Számlatermék választó program. A programban beállíthatjuk az életkort, jövedelmi helyzetet, majd az igényeknek megfelelő „bankolási” szokások megadásával könnyen megtalálható a megfelelő számlatermék.

A számlanyitás előtt (ezt követően pedig félévente, évente) érdemes összehasonlítani az egyes szolgáltatók ajánlatait, mert a költségekben szolgáltatónként akár több ezer forintot havi eltérések is lehetnek. Egyes költségekkel rendszeresen (pl. havi számlavezetési díj) vagy esetenként (pl. készpénzfelvétel, átutalás díja) kell számolnunk. Fontos tudnivaló, hogy bizonyos költségeket akkor is meg kell fizetni, ha számlánkat egyáltalán nem használjuk (pl. havi számlavezetési díj).

A bankok eltérően állapítják meg a **számla állandó (pl. a számlavezetés díja)**, illetve a **forgalomtól függően változó költségeit**. Az alacsony számlavezetési díj azoknak lehet előnyös, akik ritkábban használják a számlát és viszonylag kis összegeket forgalmaznak rajta. Aki viszont gyakran használja a számlát, a nagyobb forgalom miatt előnyösebb lehet számára, ha alacsonyabb forgalmi díjakat fizet, még ha a számla állandó költségei magasabbak is. A számlanyitás előtt célszerű tehát átgondolni mire és adott esetben havonta átlagosan hány alkalommal kívánjuk használni bankszámlánkat.

2.4. Mire használhatjuk a bankszámlát?

Bankszámlánk segítségével sokféle fizetési megbízást fogadhatunk és küldhetünk:

- számlánkra **készpénzt fizethetünk be**, illetve arról **készpénzt vehetünk fel** (pl. bankfiókban, bankkártyával ATM-nél, postahivatalokban);
- ha a számlához bankkártyát is igényeltünk, akkor vásárláskor egyre több helyen **kártyával is fizethetünk**;
- bankunknak megbízást adhatunk **egyszerű** (eseti) vagy rendszeres átutalásra, felhatalmazást **csoporthoz tartozó beszedési megbízás** teljesítésére.

Fizetési megbízásainkat ma már nemcsak bankfiókban, hanem telefonon (pl. call centeren/telebancokon keresztül) vagy interneten és mobiltelefonon is megadhatjuk. Fontos tudni, hogy

2012. július 1-jét követően a – végső benyújtási határidőt megelőzően benyújtott – elektronikusán indított belföldi forintátutalások a megbízás napján teljesülnek (napközbeni átutalás) a más banknál, takarékszövetkezetnél vezetett számlára történő utalás esetében akkor, ha ezen intézmények is Magyarországon nyújtanak szolgáltatást.

Az alábbi táblázat összefoglalja, hogy milyen módon fizethetünk készpénz nélkül, bankszámlánk használatával:

	Mire jó?	Milyen fizetések esetében?	Ki indítja a megbízást?	Mit kell tenni?
Átutalás	Egyszeri vagy rendszeres fizetések teljesítésére	Egyszeri vagy rendszeres fizetések teljesítésére	A bankszámla tulajdonosa, a bankszámla felett rendelkezésre jogosult (egyszeri átutalással)	Megbízást adni a banknak. (Egyszeri átutalásnál annyiszor, ahányszor utalunk, rendszeresnél pedig elegendő egy alkalommal.) Rendszeres átutalások esetében lehetőség van a fizetendő összegek megváltoztatására, nyomon követésére. Gondoskodni arról, hogy elég pénz legyen a számlán a művelet(ek) végrehajtásához.
		Rendszeres fizetések teljesítésére	Megbízás alapján a bank automatikusan indítja (rendszeres átutalás).	
Csoportos beszédés	Rendszeres fizetések teljesítésére	Rendszeres időközönként jelentkező (nem csak fix összegű) fizetések	Szolgáltató (pl. mobilcég, közüzemi szolgáltató)	Előzetesen felhatalmazást adni (akár a banknak közvetlenül, akár a szolgáltató cégen keresztül). Megadható a beszédhető összeg maximuma, mely a későbbiekben módosítható. A szolgáltató cégtől érkező számlákat is figyelemmel kísérve hibás összeg esetén a megbízás teljesítése letiltható. Gondoskodni arról, hogy elég pénz legyen a számlán a művelet(ek) végrehajtásához.

2.5. A bankszámlához kapcsolódó egyéb fizetési módok

Bankkártya

A bankszámlánkhoz **egy vagy több kártya is igényelhető**. A bankkártya olyan szabvány méretű plasztik lap, melyet a bank bocsát ügyfele rendelkezésére, s mellyel az ügyfél **hitelt vagy készpénzt vehet fel, vásárlás esetén pedig fizethet vele**. A kártyát csak olyan kereskedelmi szolgáltató egységnél lehet használni, amely a kártyát **elfogadó rendszerhez szerződéssel csatlakozott**. Kártyahasználat esetén, a kártyán szereplő adatokkal (név, aláírás) és titkos azonosítóval, a **PIN-kóddal** vagy aláírásunkkal azonosíthatjuk magunkat.

Internet és mobil banking

Bankszámlánkhoz internetbanki elérhetőséget is kérhetünk, melynek segítségével számítógépen vagy erre alkalmas mobiltelefonon keresztül, közvetlenül is hozzáférhetünk bankszámlánkhoz, nyaraláskor vagy akár külföldről is. Az internetbanki szolgáltatások lehetőséget nyújtanak

számlaegyenleg lekérdezésre, átutalásra, betétlekötésre, vagy betétfelbontásra, bankkártyához kapcsolódó limitek módosítására, bankkártya vagy hitel igénylésére, mobiltelefon feltöltésére és befektetések kezelésére.

2.6. Rendkívüli helyzetek kezelése (téves utalás; várt, de meg nem érkező tételek)

Hogyan módosíthatjuk vagy vonhatjuk vissza a már beadott átutalási megbízást?

A bankszámlaszerződésben vagy a bank üzletszabályzatában megállapított határidőn belül van lehetőség módosítani vagy visszavonni a megbízást. Az erre vonatkozó határidő(ke)t minden bank köteles közzétenni. Mind a visszavonásra, mind a módosításra a bank külön díjat számíthat fel.

Mi történik azzal az átutalással, amit a kedvezményezett bankja nem tud jóváírni a kedvezményezettnek?

Amennyiben a fogadó bank a beérkezett átutalást nem tudja jóváírni (pl. a címzett már nem ott vezeti a számláját), az összeget belföldi forgalomban – levonás nélkül – még aznap vagy legkésőbb a következő munkanapon visszautalja. Belföldi forint átutalásnál ez azt jelenti, hogy legkésőbb a számlánk megterhelése utáni második munkanapon visszakerül az átutalt, de célt nem ért pénz a számlánkra.

Mi a teendő, ha nem érkezik meg számlára az átutalt összeg?

Első lépésben annál a banknál ajánlatos érdeklődni a határidő, a küldő és a hozzávetőleg várt pénzüsszeg megadásával, ahová a pénzt várják. Előfordulhat, hogy a beérkezett átutalást a bank valamilyen oknál fogva (pl.: hibás számlaszám) nem tudta automatikusan a számlán jóváírni. Ha ez nem vezetett eredményre fel kell venni az összeg küldőjével a kapcsolatot, hogy erősítse meg az átutalás tényét (szükség esetén szerezzen igazolást bankjától arra, hogy tényleg elindította az átutalást). Belföldi átutalásnál olyan nem fordulhat elő, hogy az átutalás indítását követő második banki munkanapon a címzett bankja nem tud az átutalásról. Nemzetközi átutaláskor ez az idő általában néhány nappal hosszabb, elektronikusan indított belföldi forintutalások esetében pedig - a napközbeni utalásokra vonatkozó új szabályoknak megfelelően - még aznap célba is ér.

2.7. Utalás az unión belül, SEPA

A SEPA egy angol elnevezés kezdőbetűiből alkotott betűszó: „**Single Euro Payments Area**”, azaz „**Egységes Euro Fizetési Övezet**”, mely fontos tartalmat hordoz mind a **pénzforgalmi szolgáltatók** (pl. bankok), mind **ügyfelek** számára. A **SEPA területén** alkalmazott, **kizárólag az euróra** kidolgozott egységes szabványok és szabályok alkalmazásával bonyolító közös fizetési eszköztár. Célja, hogy az ügyfelek átlátható, hatékony és kényelmes fizetési szolgáltatásokat vehessenek igénybe. A SEPA projektben az Európai Unió országai, valamint Izland, Lichtenstein, Norvégia és Svájc vesznek részt.

A SEPA-átutalások főbb jellemzői...

- Devizaneme csak EUR lehet, felső értékhatár nélkül.
- Az átutalás maximális teljesítési határideje 1 banki munkanap.
- SEPA átutalások esetén feltétlenül szükséges megadni az indító fél részéről pénzforgalmi szolgáltatója számára: a kedvezményezett nemzetközi bankszámlaszámát (IBAN-ját), a kedvezményezett szolgáltatójának SWIFT/BIC azonosítóját.

...és előnyei

- A kedvezményezett számláján pontosan az az összeg kerül jóváírásra, mint amennyit részére a fizető fél indított. A jóváírt összeg tehát nem csökken közvetítő banki költség miatt, mind a fizetés kötelezettje, mind pedig kedvezményezettje csak a saját bankja által felszámított díjat fizeti.
- A hazai bankok esetében a SEPA átutalásokra alkalmazott díjak általában alacsonyabbak a más euro devizafizetésekre alkalmazott díjaknál.

Mivel a SEPA-átutalás az intézményeknél egy teljesen új, szabványosított deviza-megbízási típusként jelenhet meg, ahol a megszokottaktól eltérőek lehetnek a feltételek, a részletes tudnivalókról minden esetben az adott intézmény szolgál felvilágosítással!

Fontos tudni, hogy SEPA-utalás nem minden pénzintézetnek küldhető. A SEPA-átutalásokat legalább fogadni képes, úgynevezett „SEPA-compliant” intézményeket az Európai Pénzforgalmi Tanács (EPC) tartja nyilván és honlapján közzé is teszi listáját. A SEPA-átutalások fogadására képes pénzforgalmi szolgáltatók listája az alábbi internetes honlapon ellenőrizhető: http://epc.cbnet.info/content/adherence_database

2.8. Tájékozódjunk a bankszámlánkról!

Ha már van folyószámlánk, fontos, hogy rendszeresen kísérjük figyelemmel az azon történő pénzmozgásokat, és számlánk egyenlegét. Ezt a célt szolgálja a **bankszámla-kivonat**, amelyet a bank köteles - hacsak külön nem rendelkezünk arról, hogy ne küldjenek ilyet – rendszeresen megküldeni számunkra. **Saját érdekünkben fontos, hogy szánjunk rá néhány percet, mit is tartalmaz az értesítés, hiszen elsősorban nekünk kell ellenőriznünk, hogy minden a várakozásainknak megfelelően történt-e. (A bankszámla kivonatot általában postázzák a bankok, de legtöbbjüknél kérhetünk elektronikus számlakivonatot is. Ennek feltételeiről a számlavezető intézmény szolgál felvilágosítással.)**

Mit tartalmaz a bankszámla-kivonat?

Az egyes bankok által rendszeresített számlakivonatok formájukat tekintve különbözőek lehetnek, tartalmilag azonban mindegyiknek ugyanazokat az információkat kell tartalmaznia. A kivonaton megtaláljuk, hogy a tárgyidőszakban **milyen pénzforgalmat regisztrált** a bank a számlánkon.

- A számlaforgalom azt mutatja, hogy mikor és mekkora összeg érkezett a számlánkra, illetve arról, mikor és mennyi kifizetés történt. A kivonaton láthatjuk például, hogy a munkáltató mikor utalta az esedékes munkabért.
- Szintén itt ellenőrizhetjük, hogy pontosan mikor és mennyit vont le a bank a számlánkról készpénzfelvétel (pl. ATM használat alapján) vagy átutalás, csoportos beszedési megbízás teljesítése jogcímen. Itt ellenőrizhetjük, hogy a banknak adott megbízások valóban teljesültek-e.
- Itt nézhetünk utána a számla vezetéséhez, valamint az egyes általunk kezdeményezett műveletekért illetve az egyes tranzakciókhoz kapcsolódóan levont költségeknek és díjaknak is, vagyis annak, hogy mennyibe kerül a számlahasználat. Érdemes erre figyelmet fordítani, hiszen kiderülhet, hogy ennek költsége aránytalanul magas. Ekkor érdemes megfontolni a költségek lefaragása érdekében a számlacsomag vagy a szolgáltató váltását.

Ugyanígy megjelenik a kivonaton, ha az adott időszakban **használtuk a bankkártyát**.

- Nagyon fontos ellenőrizni, hogy valóban az általunk elköltött összegek kerültek-e levonásra. Ehhez célszerű megőrizni a kártyával történő vásárláskor kapott ellenőrző bizonylatokat.
- Ha a bankkártyát külföldön használtuk, a bankszámla kivonatról azt is megtudhatjuk, hogy a külföldi pénznemben kifizetett összeget milyen árfolyamon (vagy árfolyamokon) számolta át a bank a bankszámla pénznemére (legtöbb esetben forintra).

A bankszámla-kivonatot célszerű több évig is eltenni. Amellett, hogy figyelemmel kísérhetjük pénzügyi tranzakcióinkat, megalapozott döntésekhez nyújthat fontos információkat, a hosszú távú tervezés alapja lehet, valamint ahhoz is szükség lehet rá, ha egy pénzügyi művelet megtörténtét kell bizonyítani.

2.9. Mikor érdemes számlacsomagot vagy bankot váltani?

Már meglévő bankszámla esetében is – a bankolási szokásaink ismeretében – érdemes legalább évente felülvizsgálni a számla költségeit, és optimalizálni azokat (pl. áttérni a netbankon keresztüli utalásra stb.). Ezzel éves szinten akár több ezer forint is megtakarítható. Célszerű először a jelenlegi számlánkat vezető intézménynél érdeklődni, mert előfordulhat, hogy egy másik számlacsomag kedvezőbb lenne számunkra.

Amennyiben nem vagyunk elégedettek a jelenlegi számlacsomaggal, merjünk kedvezőbbre váltani! Ha elhatározta, hogy számlacsomagot vált, legalább 2-3 ajánlat összehasonlítása után döntsön.

Ha a bankunknál nem találunk megfelelő számlacsomagot, érdemes a többi intézmény ajánlatait is megnézni. A bankváltás számos esetben ma már az újonnan választott pénzügyintézetnél is kezdeményezhető anélkül, hogy a korábbi pénzügyintézeténél személyesen meg kellene jelenni. Ehhez elegendő az újonnan választott pénzügyintézetnél megnyitni a bankszámlát és ott - a megfelelő nyomtatványok kitöltésével - a bankváltás igényét jelezni. A bankváltás során az új bank lesz az elsődleges kapcsolattartó, amely eljár a bankszámlához kapcsolódó fizetési megbízások áthozatala érdekében.

A bankváltással kapcsolatos további tudnivalókat talál az alábbi linken: <http://www.pszaf.hu/fogyasztoknak/bankszamlak/bankszamlavaltas/bankszamlavaltas.html>

3. KÁRTYAVILÁG

3.1. Mire használhatók a bankkártyák?

A bankkártya a készpénzt helyettesíti, segítségével elvégezhető egy sor művelet a bankfiók nyitvatartási idején túl is. Ezen kívül információt kaphatunk a bankszámlánkról anélkül, hogy be kellene mennünk egy fiókba. Sőt, kártyánkkal vásárolhatunk akkor is, ha nincs készpénz a zsebünkben; egyes bankkártyákkal pedig hitelre is vásárolhatunk.

A leggyakoribb, bankkártyával elvégezhető műveletek a következők:

- vásárlás üzletekben,
- készpénzfelvétel bankjegykiadó automatákból (ATM-ekből),
- bankszámlaegyenleg lekérdezés,
- mobiltelefon-feltöltés,
- egyéb (pl. befizetés bankszámlára ATM-en keresztül, vásárlás az interneten stb.)

Néhány fontos tudnivaló a kártyahasználat kapcsán

- Kártyás vásárlásért a bankok többsége nem számít fel díjat, belföldön a bankkártyás fizetés általában ingyenes. Ha automatából veszünk fel pénzt, azt jellemzően díj terheli. Ennek mértéke bankonként eltérő, sőt attól is függ, hogy a bankunk saját automatáját, vagy más intézményét használjuk. Ha külföldön használjuk a kártyát, előtte tájékozódjunk a kártyahasználat díjairól, az árfolyamokról és átváltási feltételekről.
- Kártyánkat csak azokban az üzletekben, illetve azoknál az automatáknál használhatjuk, ahol feltüntették ugyanazt a logót (pl. Mastercard, Visa), ami a kártyánkon is szerepel.
- Az egyes műveletekhez, azaz a vásárlásra és készpénzfelvételre beállítható felhasználási limit. A limit meghatározza, hogy naponta maximum mekkora összeget és/vagy hány alkalommal lehet készpénzben felvenni, valamint vásárlásra fordítani. A limitek tetszőleges gyakorisággal igény szerint módosíthatók, azonban számos kártyakibocsátó meghatároz egy felső értéket.

3.2. A kártyaválasztás szempontjai

Amikor bankkártyát választunk, érdemes több szempontból is összehasonlítani a kínálatot. Nem csak a kártya tulajdonságait, a használat tervezett helyét (belföld, külföld), az éves díjat és az egyéb kondíciókat fontos figyelembe venni, hanem azt is, hogy milyen bankszámlához igényeljük, milyen gyakran szeretnénk azt használni és mekkora összeg kerül elhelyezésre rajta. Szintén fontos választási szempont az is, hogy a kártyához milyen költségek kapcsolódnak. Vannak olyan kártyatranzakciók, melyekért nem, másokért viszont akár jelentős költséget is felszámolhatnak a szolgáltatók, tehát mindenképpen érdemes körültekintően dönteni.

A két fő bankkártya típus közti különbségek

Az alábbi táblázat összefoglalja a leggyakoribb kártyatípusok használatával kapcsolatos főbb tudnivalókat. A költségekre vonatkozóan a www.pszaf.hu honlap fogyasztóknak szóló menüpontjára kattintva tájékozódhatunk.

	Kinek a pénzt költjük?	Mennyit költhetünk?	Ki fizet kamatot?	Megjegyzés
Betéti kártya	Saját pénzünket.	Maximum amennyi a számlánkon van.	A számlán lévő pénz után a bank.	
Hitelkártya	Hitelt veszünk fel a pénzügyintézetől.	A megállapított hitelkeret fel nem használt részét.	Az ügyfél, amennyiben határidőn belül nem fizeti vissza a teljes tartozást.	Ha a megadott határidőn belül a hitel teljes összege visszafizetésre kerül, nem kell kamatot fizetni. Készpénzfelvétel esetén általában már annak időpontjától kezdődően kamatot kell fizetni!

Melyiket válasszuk?

Az első bankkártyát érdemesebb a betéti kártyák közül választani. Ezek általában csak anynyi költséget tesznek lehetővé, amennyit az aktuálisan rendelkezésre álló pénzünk (számlaegyenleg) megenged. **Hitelkártya használatában akkor érdemes gondolkodni, ha már kellő rutint szerezünk pénzügyeink kezelésében és van rendszeres jövedelmünk.** A hitelkártyával kölcsönbe vett pénzt ugyanis magas kamat mellett kell visszafizetni, ha a kártyával készpénzt veszünk fel, vagy ha a kártyás vásárlást követően a bank által megadott határidőn belül nem fizetjük vissza a teljes tartozást és a kártyahasználattal kapcsolatos díjakat. Ezért folyamatosan nyomon kell követnünk, mikor, mennyi az esedékes tartozásunk, ha nem szeretnénk, hogy használata a szükségesnél több pénzünkbe kerüljön.

A kártya igénylése és használatba vétele

A bankszámlákhoz, illetve bankszámlacsomagokhoz a pénzügyi intézményeknél különböző bankkártyákat is lehet igényelni. A pénzügyintézet dönt a kérés teljesítéséről, melyet pozitív elbírálás esetén szerződéskötés követ.

A kártyát (új kártya esetén vagy a lejárt cseréjekor), és a hozzá tartozó PIN-kódot biztonsági okokból a legtöbb szolgáltató külön küldeményben postán küldi meg. Kérésre a kártya és a PIN-kód a bankfiókban személyesen is átvehető. Az átvett kártya azonban – biztonsági okokból – még nem használható.

Az első használat előtt bankkártyánkat aktiválni kell, ami lényegében a bankkártya működőképessé tételét jelenti. Az aktiválás általában telefonon, ATM-en vagy interneten keresztül (esetleg a fiókban személyesen) tehető meg. A kártyához mellékelte levél tartalmazza az aktiváláshoz szükséges útmutatót, amely felsorolja az aktiválás lépéseit.

3.3. Néhány hasznos tanács a biztonságos bankkártya használathoz

- Tartsuk a kártyát biztonságos helyen és óvjuk a fizikai sérülésektől!
- A PIN-kódot tartsuk a lehető legnagyobb titokban. Aki a kártyával együtt a PIN-kódot is megszerzi, közvetlenül hozzáfér a bankszámlánkhoz. A PIN-kódot próbáljuk fejből megjegyezni, ne írjuk rá a kártyára, máshová felírva pedig lehetőleg ne tartsuk a kártya közelében.
- Ha módunk van a PIN-kód megválasztására, ne válasszunk a személyünket kézenfekvően azonosító számokat (pl. a születési év, irányítószám). Ha kézhez vettük, azonnal írjuk alá a kártyánkat, a PIN-kódot tartalmazó borítékot pedig semmisítsük meg.
- A PIN-kódunkat lehetőleg mindig (még az ATM-nél is) úgy üssük be, hogy a szabad kezünkkel takarjuk a számlapot!
- Bankkártyás fizetés esetén ne tévesszük a kártyánkat szem elől, inkább kérjük meg az eladót, hogy a fizető terminált mobilizálja. Mindig ellenőrizzük a vásárlás összegét és a számlát legalább a következő számlakivonat megérkezéséig őrizzük meg. Fokozottabban ügyeljünk a kártyára olyan elfogadóhelyeken, ahol nagyobb a visszaélés, a manipuláció valószínűsége (pl. éjszakai szórakozóhelyeken).
- ATM-ből történő készpénzfelvételnél lehetőleg ügyeljünk a környezetünkre is. Figyeljünk fel rá, ha valaki mögöttünk gyanúsán viselkedik, tolakszik. A kivett készpénzt lehetőleg ne az automatánál számolgassuk, félreeső, elhagyatott helyen álló automata esetén pedig próbáljunk meggyőződni, nem manipulálták-e az automatát (pl. eltömődött a bankjegynyílás, a gép nem adja vissza a kártyát). Ha a pénzkivétel során gondunk támad, legyünk óvatosak a hirtelen ott termett, segítőkész személlyel. Inkább az üzemeltetővel vegyük fel minél előbb a kapcsolatot.
- Internetes vásárlás esetén ügyeljünk arra, hogy valamilyen módon titkosított oldal legyen a fizetőoldal (pl. a keresőben lakatot formázó jelzés látható, vagy a kereső így kezdődik: https). Kártyaszámunkat ne adjuk meg e-mailben, vagy faxon, ha mégis így kérnék, akkor óvakodjunk a szolgáltatótól. PIN-kódunkat internetes vásárlás során nem kérhetik, ezért soha ne adjuk meg!
- Állítsunk be napi vásárlási és készpénzfelvételi limitet a bankkártyánkhoz, így lopás vagy elhagyás esetén is korlátozni tudjuk a kárunkat akkor is, ha csak később vesszük észre a bajt (de vigyázzunk arra, hogy módosítás nélkül azt mi sem fogjuk tudni átlépni)!
- Kérjünk bankunktól SMS szolgáltatást a számlánkat érintő pénzmozgásokról! Bár ez általában csak külön díj felszámításával lehetséges, így azonban egy gyanús tranzakcióról azonnal értesülhetünk és hamarabb megtehetjük a szükséges bejelentést is.

A bankkártya letiltása

- **Amennyiben bankkártyánk elveszett vagy ellopták, a kártyát azonnal tiltsuk le!** Ily módon megakadályozhatjuk, hogy a kártyán lévő pénzt illetéktelenek leemeljék. Amennyiben lopás történt, azt jelezzük a rendőrségen is.
- A kártya letiltását a bankkártya kibocsátó banknál intézhetjük, akár telefonon, akár faxon a hét bármely napján, a nap bármely órájában.

- Minden kártyakibocsátó bank köteles **kártyaletiltásra 24 órán keresztül belföldről és külföldről egyaránt hívható direkt számot üzemeltetni**. Fontos ezért, hogy a **letiltás telefonszáma** mindig nálunk legyen. Ez általában egy egyszerű szám, így jegyezzük meg, vagy írjuk be mobiltelefonunk címlistájába.
- **A letiltáshoz szükséges a bankkártya száma, lejárat dátuma, illetve a fedezeti bankszámla száma**. Amennyiben ezek az adatok nem állnak rendelkezésre, a bank **személyes adataink alapján is tud intézkedni** a kártya letiltásáról.
- A letiltott kártyát többet már nem tudjuk használni, még akkor sem, ha esetleg az később megkerül. A **letiltott kártya helyett új kártyát kell igényelni**, ennek azonban a legtöbb esetben **külön díja** van.

Ki viseli a bankkártya elvesztéséből/ellopásából eredő károkat?

- **A bejelentés megtételét megelőzően bekövetkezett**, a bankkártya elvesztéséből, ellopásából vagy elrablásából eredő kár **maximum negyvenötezer forint** értékben terhel minket, kivéve, ha a kár szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartásunk következménye.
- **A bejelentés megtételét követően** bekövetkezett kárt a kibocsátó bank viseli, amennyiben a kár a bankkártya elvesztéséből, ellopásából vagy elrablásából származik.
- Mentesül a bank a kárviselés alól, és a kár minket terhel, ha az intézmény bizonyítja, hogy a kár szándékos vagy súlyos gondatlanság következménye. Így például, ha a PIN-kóddal használható kártyák esetén a kártyával együtt a PIN-kódhoz is hozzáfért a jogosulatlan felhasználó, a bank vélelmezi a szándékoságot, illetve súlyos gondatlanságot. Ennek tisztázása sokszor nehézkes, ezért ne írjuk fel a kártyára annak azonosító kódját, illetve az azonosító kódot soha ne a kártya mellett/közelében tároljuk!

3.4. Hogyan használjuk bankkártyánkat internetes vásárlásra?

Az interneten keresztüli vásárlásra ma már a legtöbb bankkártya alkalmas. Az interneten - hasonlóan a hagyományos üzletekhez, áruházakhoz – azokat a kártyákat fogadják el, melyeknek védjegyét feltüntetik. **Az interneten történő fizetésre valamennyi, előlapján dombornyomású, védjeggyel ellátott** (pl. MasterCard, Visa, stb.) **kártya alkalmas**, továbbá léteznek speciális internetes kártyák³ is. Ha elektronikus bankkártyával rendelkezünk (pl. Maestro, MasterCard Electronic, Visa Electron), annak internetes felhasználhatóságát illetően a banktól kaphatunk tájékoztatást.

Az internetes vásárlásnál a következő adatokra van szükség:

- bankkártya száma: a kártya előlapján szereplő számsor;
- bankkártya lejárat dátuma: a bankkártya előlapján szereplő dátum a következő formátumban hh/éé. Azaz pl. a 05/14 jelölés szerint a bankkártya 2014. május utolsó napjáig érvényes.
- CVC2 (CVV2) kód: a bankkártya hátoldalán az aláírási panelen található, a kártyaszám után olvasható 3-jegyű szám, mely kizárólag az internetes vásárlásoknál használható.

A szolgáltatás egyéb költségeiről bankunktól kérhető tájékoztatás.

³ Az ún. webkártya, vagy internetes kártya virtuális bankkártya, amely kizárólag internetes vásárlásra használható, bolti bankkártyás vásárlásra és készpénzfelvétellel nem alkalmas.

Biztonságos módja ez a vásárlásnak?

Mivel az utóbbi években, szerte a világon egyre inkább terjednek a bankkártyákkal kapcsolatos internetes visszaélések, a bankok új megoldásokat is kifejlesztettek. A nemzetközi kártyatársaságok folyamatosan dolgoznak az internetes vásárlások biztonságának növelésén. Hazánkban elterjedt megoldás az ún. webkártya, amellyel nem lehetséges interneten kívül vásárolni, azaz kártyaszámunk esetleges ellopása esetén nem kell visszaéléstől tartani. (A bankok egy része olyan megoldást alkalmaz, amelynél a kártyabirtokos egyszer használható „kártyaszámhoz” jut, mellyel mindössze egyetlen vásárlás hajtható csak végre az interneten. Más esetekben a webkártyával csak a konkrét vásárlásra elkülönített ellenértéket lehet elkölteni.). Bármelyik megoldást választjuk is, fontos, hogy kizárólag a megfelelő biztonsági védelemmel ellátott honlapokat látogassuk internetes vásárlás céljából.

Ha bankkártyánkat internetes vásárlásra használjuk, akkor se feledkezzünk meg a kártya használatához kapcsolódó napi limitek betartásáról, hiszen ezek internetes műveletek esetében is érvényesek.

3.5. Bankkártya használata külföldön

Ne feledkezzünk meg arról, hogy nem feltétlenül használható minden hazai kibocsátású bankkártya külföldi ATM-eknél, illetve vásárláskor! Bankkártyánk használata előtt külföldön is mindig ellenőrizni kell, hogy a kártyán található védjegy fel van-e tüntetve az ATM-berendezésen, vásárlás esetén pedig a kártyán szereplő védjegy ki van-e ragasztva az elfogadóhely bejáratán vagy a pénztárban.

Milyen díjak terhelik a bankkártya külföldi használatát?

A külföldi készpénzfelvétel díja általában magasabb a hazainál, függetlenül attól, hogy a készpénzként eurót használó országokban vagy azon kívül történt a művelet. A készpénzfelvételi díjakra vonatkozóan nincs egységes díjszabás, a kibocsátó bankok hirdetményben (kondíciós listában) tájékoztatják ügyfeleiket az aktuális díjakról. Ezek általában eltérést mutatnak attól függően is, hogy ATM-nél vagy bankfiókban történt a készpénzfelvétel. A bankfiókban történő készpénzfelvétel jellemzően drágább.

Egyes bankcsoportoknál a külföldi készpénzfelvétel díja a csoporthoz tartozó bankok berendezéseinél jóval kedvezőbb, mint a csoporton kívüli bankok automatáinál. Mivel hazánkban is jelen vannak ilyen bankcsoportokhoz tartozó bankok, külföldi utazás előtt érdemes erről tájékozódni a kártyát kibocsátó banknál.

A bankkártyával történő vásárlás a hazai gyakorlathoz hasonlóan jellemzően külföldön is ingyenes, néhány ország szabályai azonban lehetővé teszik a kereskedő számára, hogy eltérő árat alapítson meg ugyanarra az árra vagy szolgáltatásra attól függően, hogy a vásárló készpénzzel vagy kártyával fizet. Utazás előtt érdemes erről az adott ország vonatkozásában bankunknál tájékozódni.

Mire érdemes különösen figyelni a bankkártya külföldi használatakor?

A kártyát épp olyan körültekintően kell használni külföldön is, mint belföldön. Sajnos a külföldi bűnözők sok esetben épp arra utaznak, hogy a helyi viszonyokat esetleg nem ismerő turistákat megtévesszék. Ahhoz, hogy kártyánkat külföldön is gondtalanul használhassuk, különösen fontos az alábbiak szem előtt tartása:

- Utazás előtt ellenőrizzük kártyánk érvényességi idejét. A kártya a rajta feltüntetett hónap utolsó napján 24 óráig érvényes. Ezt követően a kártya sem készpénzfelvételre, sem vásárlásra nem használható, ami külföldön különösen kellemetlen helyzetet eredményezhet.
- Az utazás előtt gondoljuk végig, hogy a hazai használathoz igazított kártyahasználati limitek külföldön is megfelelnek-e igényeinknek. Az itthon megszokott árakhoz mért korlátok ugyanis a külföldi árszinten kevésnek bizonyulhatnak, melynek következtében váratlan helyzetbe kerülhetünk egy külföldi szállásfoglalás vagy autóbérlés során. (Az utazásból hazaérve saját anyagi biztonságunk érdekében érdemes visszaállítani a limiteket a belföldre jellemző bevált korábbi értékekre.)
- Írjuk fel és lehetőleg jegyezzük is meg azt a telefonszámot, melyen szükség esetén bankkártyánkat letilthatjuk. Figyeljünk arra, hogy a belföldön megszokott kék és zöld számok külföldről nem hívhatók, így fontos a már ismert telefonszámok külföldről hívható formátumra cserélése a külföldi utazást megelőzően.
- Autóbérlés vagy szállodafoglalás bankkártyával történő fizetése esetén kalkuláljunk bankszámla egyenlegünk bizonyos hányadának esetleges zárolásával.
- **Előfordulhat-e, hogy a bankkártya használatához kapcsolódóan letétként zárolnak bizonyos összeget bankszámlánkon?**

Különösen külföldi utazások kapcsán fordulhat elő, hogy autóbérléshez, vagy szállodafoglaláshoz kapcsolódó bankkártyával történő fizetés esetén zárolnak bizonyos összeget a bankszámlánkon. A zárolás eredeti célja a szolgáltató (szálloda, autókölcsönző) védelme a fizetés elmulasztása ellen, illetve az esetlegesen okozott károk megtérítése érdekében. Ennek kapcsán probléma abból származhat, ha annak ellenére, hogy kártyánkkal rendben fizettünk az igénybe vett szolgáltatásért, a letét zárolásának feloldására – a szolgáltató mulasztása következtében - mégsem kerül sor. Ennek következményeként nem férhetünk hozzá a számlán lévő, egyébként jogosan rendelkezésünkre álló pénzhez. Amennyiben a számlán lévő pénz bizonyos hányadának indokolatlan zárolását tapasztaljuk, haladéktalanul vegyük fel a kapcsolatot bankunkkal az ügy mielőbbi kivizsgálása, és a zárolás mielőbbi feloldása érdekében. (Ez utóbbi probléma szerencsére csak ritkán fordul elő, de nem árt, ha megjegyezzük.)

4. PAYPASS

A PayPass egy érintés nélküli fizetési rendszer. A PayPass funkcióval ellátott bankkártya tehát a korábbi bankkártyákhoz képest egy funkcióval többet tud: egy érintéssel is használható, így minden eddiginél gyorsabban lebonyolítja a fizetést.

Paypass fizetésnél nincs szükség arra, hogy a kártyát lehúzzák a terminálon, az eszközt egyszerűen a Paypass terminálhoz kell érinteni, amely csipogással jelzi a sikeresen fizetés tényét. 5000 Ft alatti vásárlások esetében még a PIN-kód megadására sincs szükség, az ezt meghaladó értékű vásárlásoknál a szokásos módon meg kell adni a kártyához tartozó 4 jegyű PIN-kódot. (Az 5000 Ft-os limit nem változtatható.)

A vásárlásról természetesen továbbra is ad nyugtát vagy számlát a kereskedő, illetve a kártyás vásárlás bizonylatát is érdemes minden művelethez kapcsolódóan elkérni és legalább az adott hónapra vonatkozó bankszámlakivonat megérkezéséig megőrizni.

A PayPass rendszert a MasterCard kártyatársaság fejleszti, és a világ számos pontján elérhető, így a PayPass funkcióval ellátott kártyát vagy a speciális – akár a mobiltelefonra vagy karórára is helyezhető - matricát sem csak itthon használhatjuk.

Ha érdekel minket a PayPass, a szokásos, bankszámla-bankkártya választási szempontokon felül annak is nézzünk utána, hogy az általunk általában látogatott üzletekben tudunk-e fizetni vele! Ez a fizetési forma még nem olyan elterjedt, mint a hagyományos bankkártyás fizetés.

5. PÉNZÜGYEINK INTÉZÉSE AZ INTERNET ÉS MOBILTELEFON SEGÍTSÉGÉVEL

5.1. Internetes bankolás / netbankolás

Milyen műveletek végezhetők internetbankon keresztül? Milyen előnyökkel jár mindez?

Az elektronikus szolgáltatások közül az egyik legkényelmesebb és leggyorsabb ügyintézési mód, ha pénzügyeinket az interneten keresztül intézzük. A pénzügyek interneten keresztül történő ügyintézése gyorsan terjed Magyarországon, ma már több millió ügyfél vesz igénybe internetbanki szolgáltatást. Segítségével banki, biztosítási vagy befektetési ügyeinket bárholnan, bármikor intézhetjük.

Az internetbanki szolgáltatások lehetőséget nyújtanak többek között számlaegyenleg lekérdezésre, eseti és állandó átutalásra, betétlekötésre, vagy betétfeltörésre, bankkártyához kapcsolódó limitek módosítására, bankkártya vagy hitel igénylésére, mobiltelefon feltöltésére és befektetések kezelésére. Emellett az internet segítségével tájékozódhatunk a megtakarítási lehetőségekről, árfolyamokról vagy például a kamatokról is.

Pénzügyeink internetes ügyintézési módjának főbb előnyei az alábbiakban foglalhatók össze:

- rugalmas, hiszen saját magunk – banki ügyintézők bevonása nélkül - intézzük ügyeinket,
- könnyen kezelhető,
- gyors, mivel nem kell a bankfiókban várakozni, a műveletek néhány perc alatt végrehajthatók,
- költségeit tekintve általában olcsóbb a bankfiókban történő személyes ügyintézéshez képest,
- nincs időbeli korlát, a szolgáltatás a hét valamennyi napjának 24 órájában hozzáférhető (bár egyes megbízások teljesítése ügyfélszolgálati időben történik),
- nincs térbeli korlát, akár otthonról, akár a világ bármely pontjáról elérhető,
- megfelelő használat mellett biztonságos, mivel adataink védelméről titkosított adatkapcsolat gondoskodik.

Hogyan igényelhető internetes szolgáltatás?

Internetes bankolási szolgáltatást számlavezető bankunknál igényelhetünk, mellyel összefüggésben egy erre vonatkozó szerződést kell aláírni. Ezután kapjuk meg felhasználói azonosítónkat és egy „titkos jelszót” (elektronikus kód), valamint egy részletes tájékoztatást a használatról. A felhasználói azonosító és a jelszó mellett egyes bankok egyéb biztonságos azonosítási módszereket is alkalmazhatnak. A biztonsághoz tartozhat még, hogy a bank minden alkalommal valamilyen „egyedi azonosítót” kér. (Pl. a bank küldhet SMS-ben belépésenként változó jelszót, illetve az azonosítást chipkártya is biztosíthatja, ami digitális aláírással ellátott védelmet jelent.)

Hogyan kell banki átutalást végrehajtani az internet segítségével?

Egy banki átutalás internetes végrehajtását az alábbi lépésekben tehetjük meg:

- Lépjünk be a bankunk internetes honlapjára, és válasszuk ki az internetbanki bejelentkezésre szolgáló felületet. Ez lehet önálló menüpont, ikon, vagy boks.
- Próbáljunk megbizonyosodni arról, hogy a megfelelő honlapon járunk (az internetes bankolást a bankok általában titkosított, biztonsági oldalakon keresztül biztosítják, amelyet arról ismerhetünk fel, hogy a kereső az alábbi betűkkel fog kezdődni: https)!
- Jelentkezzünk be a felhasználói azonosítónk és jelszavunk segítségével.
- A képernyőn megjelenik egy felhasználói felület, amely egyszerűen és közérthetően vezet végig a szükséges adatok megadásán és a teendőkön. Amennyiben már most tudjuk, hogy a jövőben hasonló megbízást is fogunk adni, akkor azt sémaként vagy sablonként lementhetjük. A sablon legközelebbi használatakor azonban arra ügyelni kell, hogy a szükséges változtatásokat (pl. összeg) a megbízás elindítását megelőzően mindenképpen hajtsuk végre.
- A tranzakció bekerül a bank rendszerébe, a teljesítést követően – ugyancsak az interneten keresztül - egy visszaigazolást fogunk kapni a tranzakcióról.
- A kapott visszaigazolást érdemes elmenteni, esetleg kinyomtatni, ha valamely művelettel kapcsolatban utólagos egyeztetésre lenne szükség.

Milyen technikai feltételek szükségesek az internetes bankoláshoz?

Pénzügyeink internetes intézéséhez az alábbi technikai háttérre van szükség:

- Internetes kapcsolattal rendelkező számítógép
- A szolgáltatás igénybevételéhez bármely internet elérési módzat (modem, adsl, kábel, WiFi, hotspot, stb.) megfelelő lehet, különbségek az adatátvitel sebességében (rendszer működésének gyorsasága) és a biztonságban (pl. nyilvános WiFi hálózat használata nem javasolt) lehetnek.
- A bank által meghatározott internetes böngészőprogram (MS Explorer, Firefox, stb.).
- A bank internetes honlapján felhasználói azonosítónkat és jelszavunkat megadva léphetünk be a rendszerbe, amely egyéb biztonsági elemekkel is kiegészülhet. SMS aláíró jelszó használata esetén SMS fogadására alkalmas mobiltelefon-készülék és előfizetés is szükséges.
- A PDF formátumú elektronikus számlakivonat megtekintéséhez, illetve hitelességének ellenőrzéséhez Adobe Acrobat Reader program.

Internetbankolással kapcsolatos biztonsági kérdések

Az internet, mint pénzügyi szolgáltatási csatorna általában jól működik, ugyanakkor sokakat elbizonytalanítanak az elektronikus pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatban időnként szárnyra kapó hírek adatmásolásról, adathalászatról. Az elektronikus fizetés biztonsága állandó követelmény, amelynek érdekében a szolgáltatók folyamatosan fejlesztenek, és többszintű védelmi rendszereket építenek ki.

Mire ügyeljünk internetes bankolás esetén?

Hasznos tanácsok a biztonságos internetbank használathoz:

- **Használjunk víruskereső programot, és rendszeresen frissítsük azt!**

A vírusirtó vagy antivírus program célja annak biztosítása, hogy a hálózatba vagy egy adott számítógépbe ne juthasson be olyan állomány, mely károkozást, illetéktelen adatgyűjtést vagy bármely, a felhasználó által nem engedélyezett műveletet hajt végre. Ma már számtalan ingyenesen letölthető vírusirtó program létezik, melyek használata és frissítése egyszerű.

- **Telepítsünk tűzfal-szoftvert is, amit szintén rendszeresen frissítsünk!**

A tűzfal az illetéktelen hálózati hozzáféréseket megakadályozó szoftveres vagy hardveres eszköz, amely a kommunikáció folyamatába beépülve figyel és szabályozza az átáramló forgalmat. A tűzfalakat általában az internetre kapcsolt számítógépek és helyi hálózatok védelmére alkalmazzák, hogy illetéktelenek ne férhessenek hozzá a hálózathoz és a számítógépeken tárolt adatokhoz. Fontos megjegyezni, hogy az ingyenesen letölthető vírusvédő programok nem rendelkeznek beépített tűzfal-funkcióval, ezért azt külön kell telepíteni az antivírus program mellé.

- **A bank által rendelkezésre bocsátott jelszót (amennyiben azt egyéb biztonságos azonosítási módszer nem egészíti ki) az első használat során tanácsos lecserélni.**

Amennyiben egyéb biztonsági azonosítás nincs, a jelszócserét a bank bizonyos időközönként a továbbiakban is kérheti (de magunktól is érdemes bizonyos időközönként lecserélnünk azt).

- **A szolgáltatás igénybevételéhez használt azonosítót, jelszót ne adjuk meg senkinek!**

Ne készítsünk olyan feljegyzést (számítógépen és mobiltelefonon sem), amely illetéktelen kezébe kerülve lehetővé teszi a belépést a mi nevünkben! Elektronikus kódunkat – amennyiben nem elektronikus azonosítás kapcsán kéri - telefonon, e-mailen vagy írásban még a bankunk sem kérheti. Ha ilyen kéréssel találkozunk, akkor biztosak lehetünk abban, hogy ezt valójában csalók kéri! Az ilyen eseményről azonnal értesíteni kell az intézményt, hogy megtehesse az ilyenkor szükséges lépéseket (figyelemfelhívás, rendőrség értesítése, biztonsági lépések).

- **Minden esetben törekedjünk olyan jelszó megadására, mely nem kapcsolható hozzánk!**

Pl. lehetőség szerint ne születési dátumunkat vagy egy szimplán növekvő sorszámot adjunk meg jelszónak. Kombináljuk a kis és nagy betűket, és számokat is használjunk! A megfelelő biztonságú jelszó megjegyzése lehet nehezebb, ugyanakkor nagyobb biztonságot nyújt. [Dolgozzunk ki egy szisztémát, pl. a kedvenc dalunk vagy versünk refrénjében szereplő szavak első betűit tegyük egymás mellé (The Beatles – Yesterday: „Yesterday, all my troubles seemed so far away.” -> yamtssfa) és minden második helyére írjunk egy számot (yamtssfa -> y1m2s3f4), vagy fordítsuk meg a sorrendet (yamtssfa -> afsstmay). Ezt még fokozhatjuk kis és nagybetűk, vagy különleges karakterek (pl. &) használatával. Jelszóerősség mérő oldalakon tesztelhetjük választani kívánt jelszavunkat.]

- **Interneten keresztül csak biztonságos helyről intézzük pénzügyeinket!**

Ne adjunk lehetőséget arra, hogy elektronikus kódunkat más is láthassa! Csak végső megoldásként használjunk nyilvános internetet (pl. internet kávézóban) bankügyeink intézésére. Ha mégis ezt tesszük, saját érdekünkben tartunk be néhány fontos biztonsági szabályt:

- Ne válasszuk azt a lehetőséget, hogy a számítógép megjegyezze a belépéshez szükséges jelszót!
- Tanácsos törölni a böngésző tárolóját is az internetes bankolás után, hogy illetéktelen személy ne tudjon adatainkkal visszaélni.
- Ha nyilvános helyen intézzük pénzügyeinket, célszerű ezt követően megváltoztatni a belépési jelszót.
- Az internetes rendszerből ne a böngésző bezárásával, hanem a kilépés gombbal jelentkezzünk ki!
- Az internetbank használata közben a böngésző címsorában szereplő linket adatainak biztonsága érdekében ne küldjük tovább!

5.2. Milyen mobiltelefonhoz kapcsolódó banki szolgáltatások léteznek?

SMS szolgáltatások

Az SMS szolgáltatás segítségével szinte azonnal értesülhetünk minden, bankkártyával végzett tranzakciónkról, valamint a számlánkra érkező jóváírásokról és terhelésekről. A legtöbb pénzügyi intézmény SMS szolgáltatás keretén belül számla-, kártya-, és egyenlegfigyelő, valamint interaktív sms szolgáltatást nyújt ügyfeleinek. Az SMS szolgáltatásoknak általában és/vagy havi díja

vagy darabszám alapú díja van, de bizonyos számlákhoz ingyen is jár ez a szolgáltatás. Érdeklődjünk a bankunknál!

Mobil netbank/internetbank

A mobil netbank lehetővé teszi pénzügyeink folyamatos, gyors és kényelmes nyomon követését interneten keresztül, mobiltelefonra optimalizált rendszer segítségével. Ma már egyre több bank rendelkezik internetbank mellett mobil netbank szolgáltatással, amely a következőképpen érhető el:

- a szolgáltatást nyújtó alkalmazás mobilra telepítésével és /vagy
- a telefon beépített böngészője segítségével.

Mobil netbankon könnyen és gyorsan elérhetőek a legszükségesebb banki funkciók, mint például a számlaegyenleg lekérdezése, eseti forint átutalások, felhatalmazás csoportos megbízások kezelésére, betétlekötés/feltörés; bankkártyák kezelése (aktiválás, letiltás, bankkártya forgalom lekérdezése, limitek módosítása).

Fizetés a mobiltelefon segítségével

Az utóbbi időben mobilunkat a telefonáláson és az SMS/MMS küldésen kívül egyre több mindenre használhatjuk, így például segítségével egyes esetekben vásárolhatunk vagy akár fizethetünk is. E szolgáltatásokat az intézmények „mobil vásárlás szolgáltatásnak” vagy „mobil fizetés szolgáltatásnak” nevezik. Az így nyújtott szolgáltatások köre intézményenként akár jelentősen is különbözhet egymástól. Vásárolhatunk pl. autópálya-matricát, fizethetünk parkolójegyet vagy mozijegyet, de akár bankszámlánk terhére befizethetjük a sárga csekkjeinket, küldhetünk, de akár fogadhatunk pénzt is.

A legtöbb ma használatos szolgáltatás lényegében úgy működik, hogy vagy egy előre feltöltött egyenleg keretéig, vagy utólagos fizetéssel (pl. a mobilszámlán), vagy bankszámlán jelenik meg a vásárolt termék, szolgáltatás összege, és **a kommunikáció SMS-ben történik**. (Amennyiben szolgáltatásról van szó, úgy annak kezdetét és végét SMS üzenetekkel bonyolítják).

A mobilfizetési rendszerrel jelenleg még nem minden pénzügyi/mobil szolgáltató rendelkezik, és ott ahol megtalálható a lehetőség, általában csak egy szűk termékcsoporthat fed le (egy-egy termék, ritkábban egy-egy üzletlánc teljes termékpalettája). A nyújtott szolgáltatások körével kapcsolatosan érdeklődjünk a mobilszolgáltatónknál vagy a számlavezető bankunknál.

A tájékoztató kiadvánnyal kapcsolatos kérdésekben a Pénzügyi Kultúra Munkacsoport az alábbi e-mail címeken érhető el:

Gazdasági Versenyhivatal: versenykultura@gvh.hu

Magyar Nemzeti Bank: penzugyikultura@mnb.hu

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete: fogyvedig@pszaf.hu

